Obowiązki Kommissarza Stodnickiego

1mo. Kommissarz ktokolwiek pragnący te mieysce zaiąć powinien niebawnie przysłać wzory Reiestrow Biurowych, Ekonomskich Krescencyinych, y Inwentarza podawczego do approbaty P. Kapituły.

2do. Skoro uzyskaią approbatę, powinne być zrobione na znarowe z liczbą kart y pieczęcią stwierdzone. Reiestra Ekonomow przez Kommissarza opieczętowane, a Biurze Reiestra przez Kapitułę lub wyznaczonego z niey Członka wzmienionym sposobem stwierdzone. Równie też Inwentarz Podawczy Kommissarzowi z Remanentami powinien być przez Członka Kapituły zweryfikowany y potwierdzony.

3tio. Aby Kommissarz zapewniony wraz starał się na koszt Kapituły z Rygi lub Ucitany sprowadzić skrzynię niewielką, ale dobrą żelazną z zamkami porządnemi dla składu w niey importancyow, ile mieszkaiąc w domu drewnianym pożarowi uległym. Dlatego mowię skrzynię niewielką, ponieważ zebrawszy do złotych 40,000. powinien wraz importować do Kassy Przeswietney Kapituły, y kwit na importowane uzyskać.

4to. Pomnożenie obory proporcyonalney do obszerności Poletkow całego Starostwa Stodnickiego P. Kommissarzowi zaleca się, stosuiąc się do zwykłey Kalkulacyi Ekonomiczney podwoi sztuki bydła na morg ieden. Wszakże w tym szczegulniey się powinien zachować ostrożność, aby z dalekich stron sprowadzonych niekupował; raz dla boiaźni zarazy, powtore dla wielkiey różności paszy, która wielką w bydle sprowadzonym ~~wielką~~ robi dyfferencyą. Ukrainskich zaś Krow żadnym sposobem sprowadzać niepozwalam; mało bardzo daią mleka, a tak są narowiste, że odebrawszy Ciele mleka już nieda.

Lietuvos TSR CENTR. BIBLIOTEKA Mokslų Akademija

Nayprzyzwoiciey kupować z bliskich y pewnych mieysc, że tam niema zarazy, y że gatunek Pastwiska iest podobny do Hodowlanego; zdaie się to być rzeczą błahą; na sobie doświadczyłam, że iest rzeczą ważną. —

Cieląt zaś spłodzonych w domu, czyto Cieluszek czy Byczków ~~[illegible]~~ pokładawszy w swoiey porze, od Adwentu aż do Marca; Kommissarz ani przedawać, ani na swoią lub swych Ekonomow potrzebę używać nie powinien; lecz one zachować do Płodu, a raczey niech kupi dla siebie y swych Ekonomow mięsa; + Poźniey + lub iaką ukarmioną sztukę zabiwszy podzieli;

rze za wiedzą Kommissarza wolno im wyczynać y w regestrze pod swoią datą położyć. Zawsze Chłop potrzebuie wspomożenia, będący bez dozoru; Wół mu się przyda, Skarb szkodować nie będzie, nawet odebrawszy nazad po kilku leciech, gdy go na Karm obroci:

5to. Żadnych większey wagi Kontraktow na Zboże nie powinien zawierać Kommissarz bez zwołania Ekonomow, y zapytania się o ich zdanie, czy można przedać za tę Cenę lub nie? Plura litas concludit, ale wydaie się do Ekonomow Assygnacye, na wydanie tyle y tyle zboża; powinien wyrazić Kommissarz: że tam y tam, za tyle lub tyle iest przedane. A Ekonom za tyle y tyle wydane Zboże powinien w Regestrze zapisać. Tak nie uchodzi; zrobiwszy Kontrakt np w Wilnie, nakazać do Pisarza aby tyle y tyle było przystawiono; tam y tam, za Cenę Bog wie iaką.

6to. P. Kommissarz powinien być gotowym ulec Weryfikacyi y Kalkulacyi ~~[illegible]~~ prowadzącey się przez zesłanego Członka z Kapituły, wrocznie w końcu zaś trienniy, prócz weryfikacyi, y Kalkulacyi, powinien ulec Licytacyi Urzęd przez członka tegoż ogłoszoney, y exekwowaney.

7mo. Wszystkich Officyalistow ma sam wybierać Kommissarz na koszt Kapitulny, ale też za nich razem odpowiadać, na wszelki przypadek udziałaney szkody;

8vo Lustratorowi Włościańskiemu, y Łowczemu wedle Powiatu przyiętego od Kapituły, powinien przepisać obowiązki, y onych spełnienia dopilnować. Między Obowiązkami Łowczego przepisać także ma, aby wszystkie strzelby z włości powybierał y do Skarbu poddawał niezostawuiąc więcey iak tylko tyle ile dla ustanowionych Leśnikow potrzeba. Teraz więcey sta sztuk broni znayduie się między Chłopami, są tacy co y psy gończe chowaią. Przy takim mnostwie strzelow ani Zwierzęcia Ptak się nie utrzyma: a subarendujący Chłopi drugim Chłopom część propinacyi, wymawiaią w Kontrakcie, aby przystawił tyle Głuszow tyle Cietrzewi, Jarząbkow, etc. ażeby Arendarz miał z czym poiechać do Wiedz lub Swięcian dla przedania onych, lub akkomodowania się w niższych sądach forsuiąc się do Szlachectwa.

9no. Obowiązany Kommissarz co tydzień w każdym raz znaydować się folwarku, powinien tamże między innemi przeyrzeć Reiestra Ekonomskie czy wszystko iest w swoim czasie zapisane nie tylko w reiestrach zbożowych ale y Pańszczyznowych.

10mo. Co niedziela Ekonomowie powinni znaydować się in fundo dla oddania tygodniowych Raportow Kommissarzowi, z których on potym uformowawszy miesięczny Przeszle Kapitule. Między Ekonomami y Łowczy znaydować się powinien z swoimi Raportami wedle podanych Reiestrow sobie od Kommissarza. Lustrator włościański iako wdzięczny oddaiący Raport, y in fundo mieszkaiący wolnym być może.

11mo. Starać się powinien Kommissarz aby wszystkie Pustosze wydarte y zadiane były stylem na Jesień, następną y żeby choć 10 Pustoszy z większego przynaymniey w tymże roku było obudowanych.

Lietuvos TSR CENTR. BIBLIOTEKA Mokslų Akademija

12mo. Ażeby dwie Karczmy iedna Murowa-
na w Miasteczku, druga za Jurysdykcyą do Dwo-
ru iadąca, Drewniana, były ukończone y do
mieszkania przysposobione

13tio. Ażeby Cegielnie w tym pierwszym ro-
ku do potrzeby Kościoła y fundi, były zapro-
wadzone, y kontynuowane.

14to. Aby Szynkom Plebańskim na Jurys-
dyce wszelkiemi siłami opierał się, y one
uwilczenie starał się, iżby Aręba nie
cierpiała, y defalki nie doznawała się.

15to. Aby dozierał przez siebie, lub przez Oso-
bę na Geometryi znaiącą się, weryfika-
cyi Pomiarów przeszłych gruntów
Słodowskich, bardzo podeyrzanych co do
rzetelności.

16. Aby po Zniwie ukończonym Roku
teraźnieyszego 1816 podał P. Kapitule nay-
wiernieyszy Rachunek, ile miał Pusto-
szy do Zasiania, y wiele zasiał, + ile Chło-
pi Zaremanentowani mogą prócz tego=
rocznych powinności wypłacić Remanen-
tów dawnieyszych Kapitule ze swoiego
zbioru Zboża.

+ wiele zebrał? y iaka stąd spuanda?

17. Wszelkie zapomogi powinien dawać przy
widzach z teyże Wsi, dniami niedzielne-
mi, z taką od wszystkich approbowaną.

Naostatek; takowe obowiązki lubo
niedokładne, dla prędkości w onych opi-
saniu, powinien Kommissarz przyiąć
y one własnym podpisem stwierdzić, a co
corocznie zesłany od Kapituły członek in-
tractu weryfikacyi; powinien one przey-
rzeć, y Jaekuryą onych weryfikować.